

Απαντήσεις θεμάτων στο μάθημα «ΦΥΣΙΚΗ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ »
Αντικείμενο εξέτασης: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Θέμα Α

A1. β

A2. γ

A3. δ

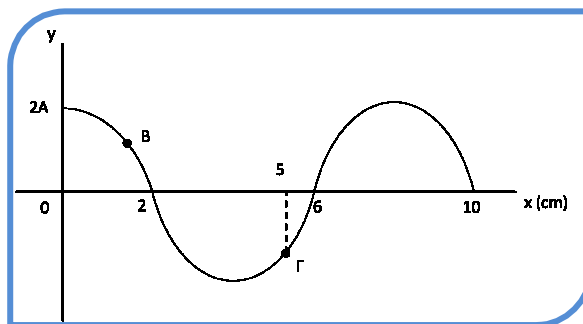
A4. δ

A5. Σ, Λ, Σ, Λ Σ

Θέμα Β

B1. Σωστή απάντηση το α

Επειδή το σημείο Β έχει μηδενική ταχύτητα θα βρίσκεται στην ακραία θέση της ταλάντωσής του. Συνεπώς όλα τα σημεία θα βρίσκονται στην ακραία θέση της ταλάντωσής τους. Επειδή το σημείο Γ έχει αυτή την στιγμή μέγιστη αρνητική απομάκρυνση, θα έχει μέγιστη θετική επιτάχυνση. Άρα $\alpha_{\Gamma} = +\alpha_{\max} = +\omega^2 A'_{\Gamma}$ (1)

$$\text{Όμως } A'_{\Gamma} = \left| 2A \cdot \sigma\upsilon\nu \frac{2\pi x}{\lambda} \right| \quad (2)$$

Από το στιγμιότυπο έχουμε: $\frac{\lambda}{4} = 2\text{cm} \Rightarrow \lambda = 8\text{cm}$

Από την σχέση (2) προκύπτει: $A'_{\Gamma} = \left| 2A \cdot \sigma\upsilon\nu 2\pi \frac{5}{8} \right| = \left| 2A \cdot \sigma\upsilon\nu \frac{5\pi}{4} \right| = \left| 2A \cdot \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} \right) \right| = A\sqrt{2}$

Και από την σχέση (1) έχουμε: $\alpha_{\Gamma} = +\frac{4\pi^2}{T^2} A\sqrt{2}$

B2. Σωστή απάντηση το β

Η κινητική ενέργεια των αρχικά ακίνητων ηλεκτρονίων υπολογίζεται από την Α.Δ.Ε

$$K_e = \frac{hc}{\lambda} - \frac{hc}{\lambda'} \quad \text{ή} \quad \frac{hc}{\lambda'} = \frac{hc}{\lambda} - \frac{mc^2}{36} \quad \text{ή}$$
$$\frac{hc}{\lambda'} = \frac{hc \cdot mc}{4hc} - \frac{mc^2}{36} \quad \text{ή} \quad \frac{hc}{\lambda'} = \frac{8mc^2}{36} \quad \text{ή}$$
$$\lambda' = \frac{9h}{2mc}$$

Η γωνία σκέδασης υπολογίζεται από την σχέση:

$$\lambda' - \lambda = \frac{h}{mc}(1 - \sigma\upsilon\nu\varphi) \quad \text{ή}$$

$$\frac{9h}{2mc} - \frac{4h}{mc} = \frac{h}{mc}(1 - \sigma\upsilon\nu\varphi) \quad \text{ή}$$

$$\frac{9h - 8h}{2mc} = \frac{h}{mc}(1 - \sigma\upsilon\nu\varphi) \quad \text{ή}$$

$$\frac{h}{2mc} = \frac{h}{mc}(1 - \sigma\upsilon\nu\varphi) \quad \text{ή}$$

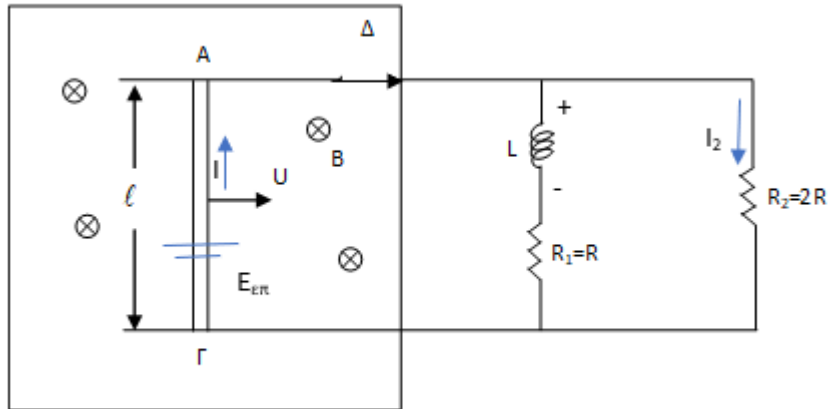
$$(1 - \sigma\upsilon\nu\varphi) = \frac{1}{2} \quad \text{ή} \quad \sigma\upsilon\nu\varphi = \frac{1}{2} \quad \text{ή} \quad \varphi = 60^\circ$$

B3.

A) Σωστή απάντηση το β.

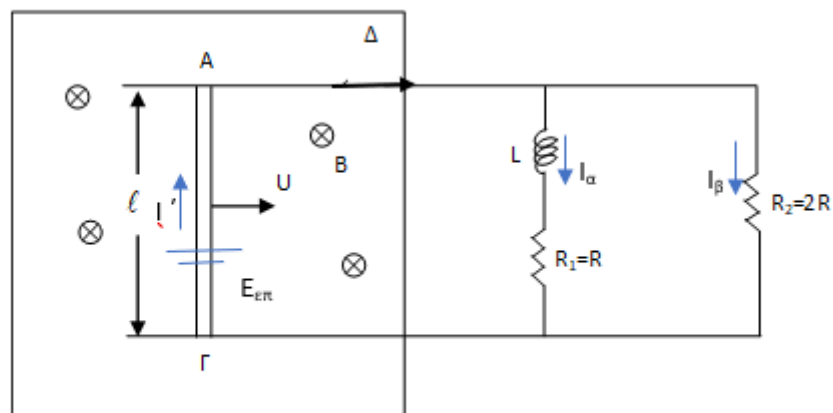
Αμέσως μετά το κλείσιμο του διακόπτη το πηνίο δεν διαρρέεται από ρεύμα λόγω του φαινομένου της αυτεπαγωγής. Συνεπώς:

$$I = I_2 = \frac{E_{επ}}{2R}$$

Μετά την αποκατάσταση των ρευμάτων θα έχουμε:

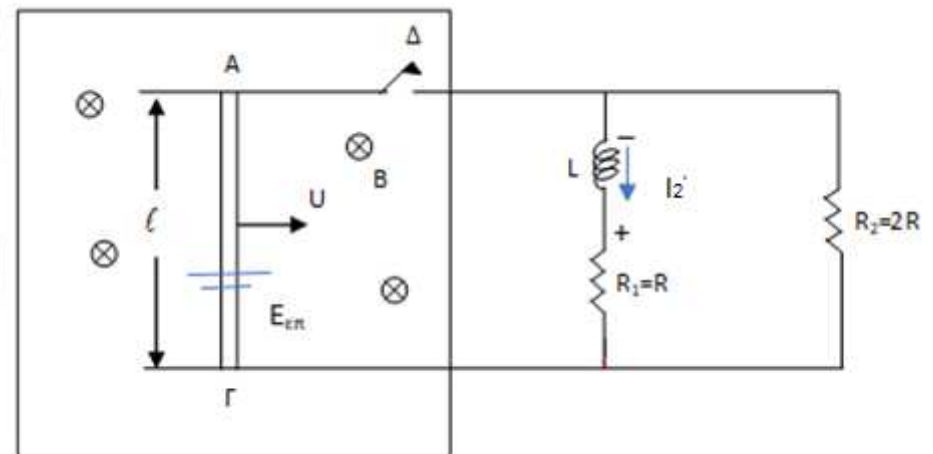
$$I_α = \frac{E_{επ}}{R} \quad \text{και} \quad I_β = \frac{E_{επ}}{2R}$$

Αμέσως μετά το άνοιγμα του διακόπτη το ρεύμα στο κύκλωμα λόγω του φαινομένου της αυτεπαγωγής θα είναι ίσο με το $I_α$

Συνεπώς:

$$I'_2 = I_α = \frac{E_{επ}}{R} \quad \text{ή} \quad I'_2 = 2I_2$$

B) Σωστή απάντηση το α.

Η συνολική ενέργεια που έγινε θερμότητα λόγω φαινομένου Joule στους αντιστάτες R_1 και R_2 θα είναι ίση με την ενέργεια που είχε αποθηκευτεί στο πηνίο ως ενέργεια μαγνητικού πεδίου. Συνεπώς:

$$Q = U_L = \frac{1}{2} LI_α^2 = \frac{1}{2} L \frac{B^2 v^2 \ell^2}{R^2} = \frac{B^2 v^2 \ell^2 L}{2R^2}$$

Θέμα

Γ1. Επειδή το σύστημα αφήνεται ελεύθερο η θέση αυτή θα είναι η ακραία θέση της ταλάντωσης. Συνεπώς: $d=A$ ή $A=0,4\text{m}$

Η σταθερά επαναφοράς της ταλάντωσης θα είναι :

$$D = K = (m_1 + m_2)\omega^2 \quad \text{ή}$$

$$\omega = \sqrt{\frac{K}{m_1 + m_2}}$$

$$\text{ή } \omega = 5 \text{ r/s}$$

Την χρονική στιγμή $t=0$ η απομάκρυνση από την θέση ισορροπίας είναι $x=+A$ συνεπώς:

$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi_0) \quad \text{ή} \quad \eta\mu\varphi_0 = 1 \quad \text{ή} \quad \eta\mu\varphi_0 = \eta\mu\frac{\pi}{2} \quad \text{ή} \quad \varphi_0 = \frac{\pi}{2} \text{ r}$$

$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi_0) \quad \text{ή}$$

Άρα:

$$x = 0,4\eta\mu\left(5t + \frac{\pi}{2}\right) \text{ (SI)}$$

Γ2 Για την ταλάντωση του σώματος m_2 ισχύει:

$$\Sigma F = -D_2 \cdot x \quad \text{Όμως}$$

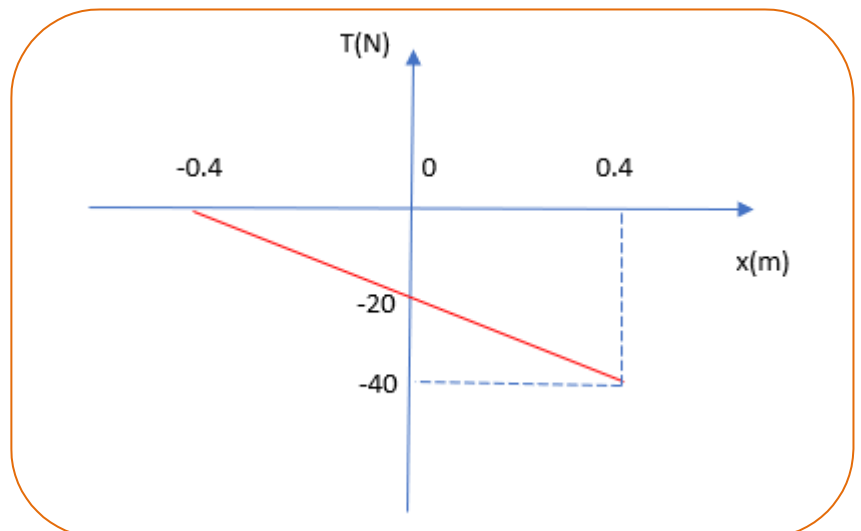
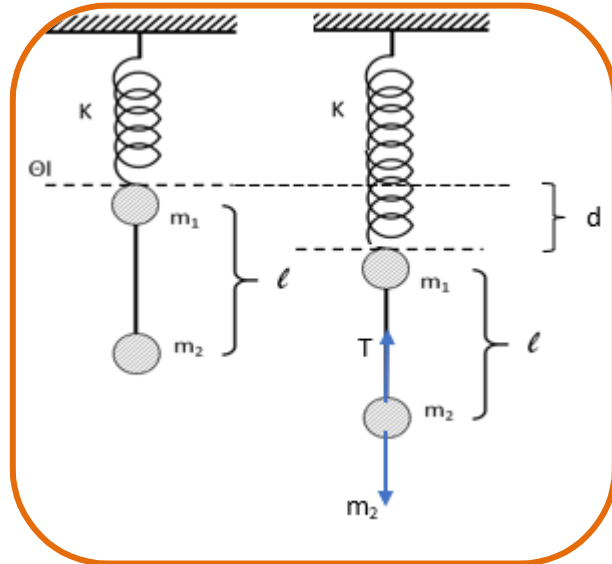
$$D_2 = m_2 \cdot \omega^2 = 50 \text{ N/m}$$

Έτσι:

$$\Sigma F = -D_2 \cdot x \quad \text{ή}$$

$$T + m_2 g = -D_2 \cdot x \quad \text{ή}$$

$$T = -20 - 50x \quad -0,4\text{m} \leq x \leq +0,4\text{m}$$

Γ3. Ο ρυθμός μεταβολής του σώματος m_1 δίνεται από την σχέση:

$$\frac{dp_1}{dt} = \Sigma F_1 = -D_1 \cdot x = -m_1 \cdot \omega^2 \cdot x \quad (1)$$

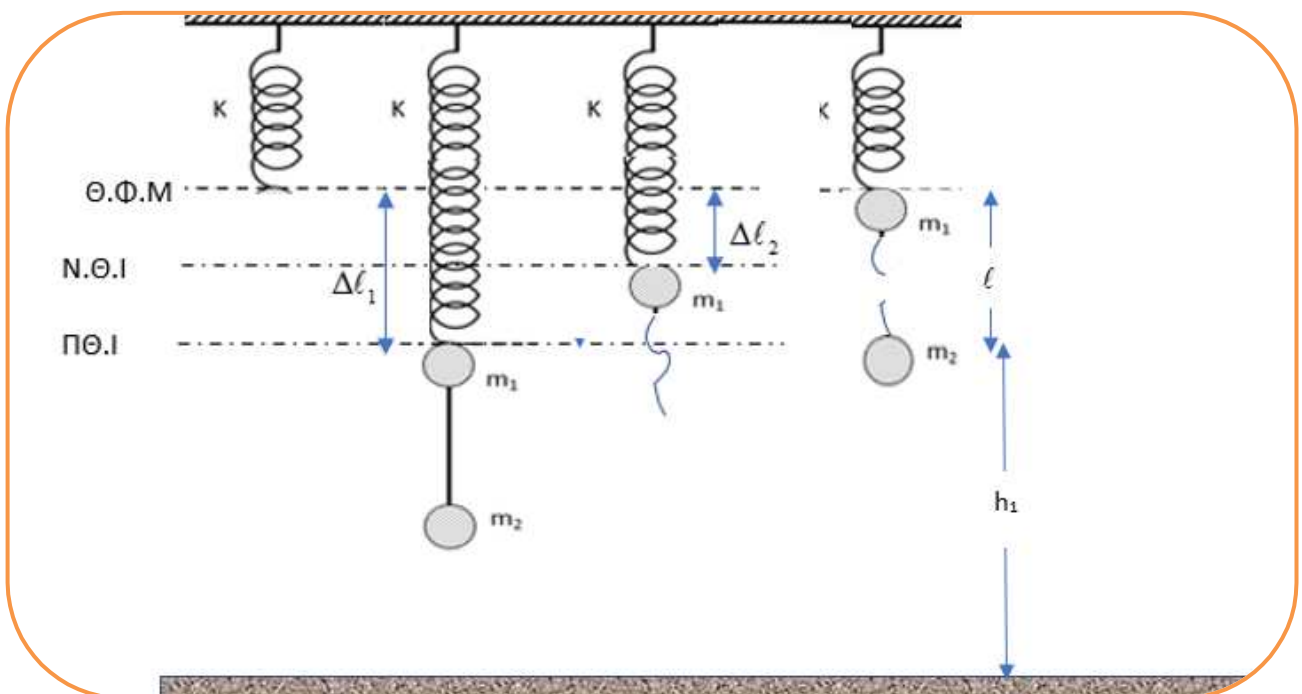
Η θέση ισορροπίας της ταλάντωσης απέχει από το φυσικό μήκος απόσταση $\Delta\ell_1$ που υπολογίζεται ως εξής. Στην θέση ισορροπίας ισχύει: $\Sigma F = 0$ ή $(m_1 + m_2)g = K \cdot \Delta\ell_1$ ή $\Delta\ell_1 = 0,4m$

Η $\Theta\Phi\text{Μ}$ είναι η ανώτερη θέση της ταλάντωσης και τα σώματα έχουν μηδενική ταχύτητα. Άρα στο $\Phi\text{Μ}$ $x = -0,4m$

Συνεπώς από την (1) έχουμε:

$$\frac{dp_1}{dt} = \Sigma F_1 = D_1 \cdot x = -m_1 \cdot \omega^2 \cdot x = -2 \cdot 25 \cdot (-0,4) \quad \text{ή}$$

$$\frac{dp_1}{dt} = +20\text{N}$$

Γ4. Στην θέση φυσικού μήκους το σώμα έχει μηδενική ταχύτητα συνεπώς και η νέα ταλάντωση ξεκινά από ακραία θέση. Το πλάτος της ταλάντωσης θα είναι η απόσταση της Θ.Φ.Μ. από την νέα θέση ισορροπίας του σώματος m_1

$$\text{Στην νέα θέση της ταλάντωσης ισχύει : } \Sigma F = 0 \text{ ή } m_1 \cdot g = K \cdot \Delta \ell_2 \text{ ή } \Delta \ell_2 = 0,2m$$

$$\text{Συνεπώς το πλάτος } A' = \Delta \ell_2 = 0,2m$$

Γ4. Ο ρυθμός μεταβολής της κινητικής ενέργειας του m_1 είναι :

$$\frac{dK}{dt} = \Sigma F \cdot v = -D \cdot x \cdot v$$

Επειδή ξεκινάει το m_1 από ακραία θέση ταλάντωσης ο ρυθμός μεταβολής της κινητικής ενέργειας θα μηδενιστεί για πρώτη φορά μετά την έναρξη της ταλάντωσής του όταν αυτό διέρχεται από την Θέση Ισορροπίας της ταλάντωσής του ($x=0$)

$$\text{Συνεπώς μετά από χρόνο } t = \frac{T}{4} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \pi \sqrt{\frac{m_1}{K}} = \frac{\pi\sqrt{2}}{20} s$$

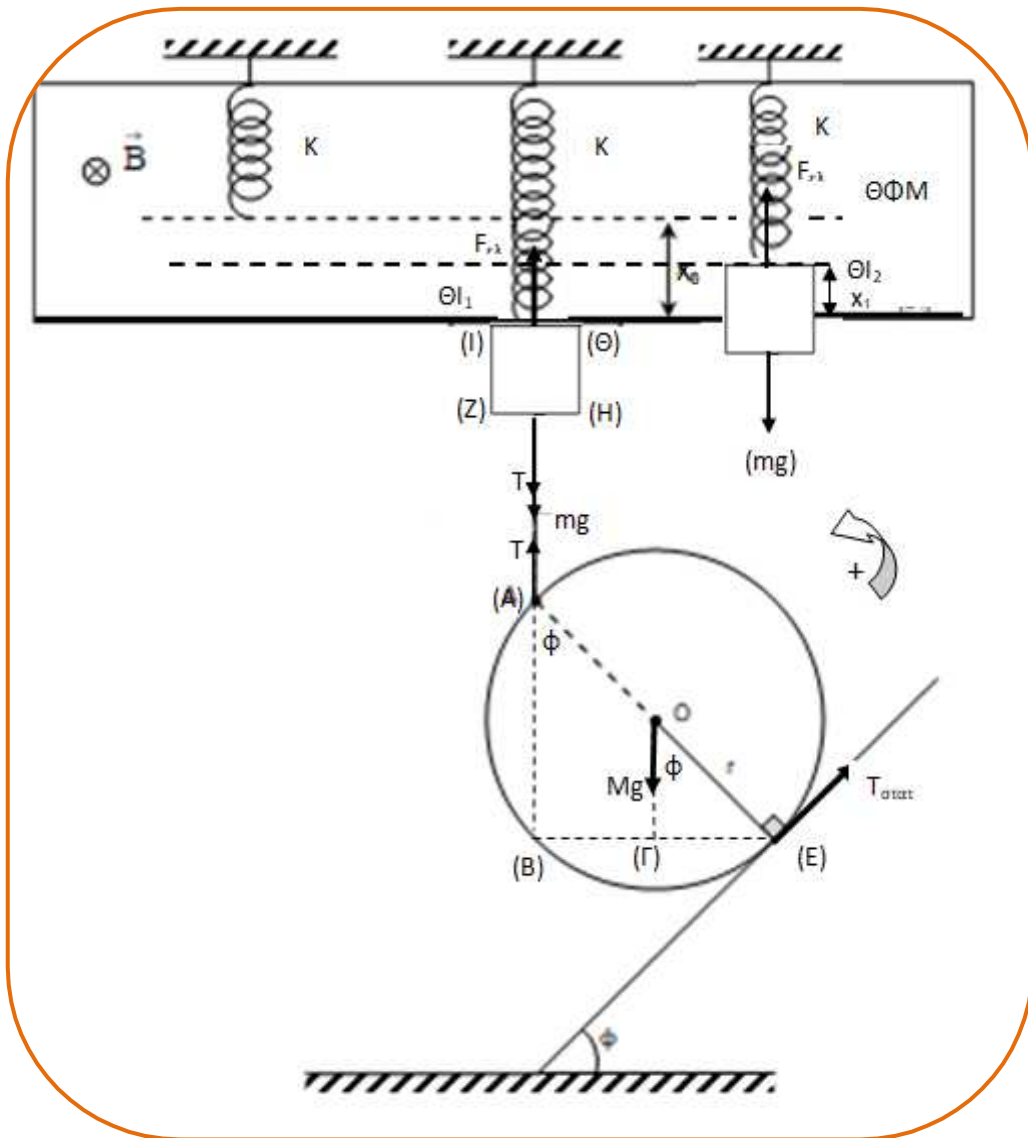
Στον ίδιο χρόνο το m_2 φτάνει στο έδαφος κάντοντας ελεύθερη πτώση άρα.

$$h_1 = \frac{1}{2} g t^2 = \frac{1}{2} \cdot 10 \frac{\pi^2 \cdot 2}{400} = 0,25m$$

Άρα το ύψος h της Θέσης Φυσικού Μήκους από το έδαφος θα είναι :

$$h = \ell + h_1 = 0,75m$$

Θέμα Δ

Δ1. Εφόσον ο κύλινδρος ισορροπεί ισχύει:

$$\overline{\Sigma \tau_{(E)}} = \vec{0} \quad \text{ή} \quad Mg \cdot (E\Gamma) - T \cdot (EB) = 0 \quad \text{ή} \\ Mg \cdot (E\Gamma) = T \cdot (EB) \quad (1)$$

$$\text{Στο τρίγωνο (ΟΓΕ): } \eta\mu\phi = \frac{(E\Gamma)}{r} \quad \text{ή} \quad (E\Gamma) = \frac{r}{2}$$

$$\text{Στο τρίγωνο (ΑΒΕ): } \eta\mu\phi = \frac{(EB)}{2r} \quad \text{ή} \quad (EB) = r$$

$$\text{Από την σχέση (1) έχουμε: } 20 \cdot \frac{r}{2} = T \cdot r \quad \text{ή} \quad T = 10\text{N}$$

Δ2. Στην θέση ισορροπίας του πλαισίου αρχικά Θ.1₁ θα ισχύει:

$$\overline{\Sigma F} = \vec{0} \quad \text{ή} \quad K \cdot x_0 = mg + T \quad \text{ή}$$

$$100 \cdot x_0 = 20 \quad \text{ή} \quad x_0 = 0,2m$$

Μετά το κόψιμο του νήματος το πλαίσιο θα ισορροπεί σε νέα θέση Θ1₂ και θα ισχύει:

$$\overline{\Sigma F} = \vec{0} \quad \text{ή} \quad K \cdot (x_0 - x_1) = mg \quad \text{ή}$$

$$100 \cdot (0,2 - x_1) = 10 \quad \text{ή} \quad x_1 = 0,1m$$

Μετά το κόψιμο του νήματος το πλαίσιο εισέρχεται στο μαγνητικό πεδίο, μεταβάλλεται η μαγνητική ροή Φ που διέρχεται από αυτό, δημιουργείται ΗΕΔ $\mathcal{E}_{\text{επ}}$, διαρρέεται από ρεύμα $I_{\text{επαγ}}$ με αποτέλεσμα να εκλύεται θερμότητα λόγω φαινομένου Joule

Έτσι η μηχανική ενέργεια του ταλαντούμενου συστήματος με την πάροδο του χρόνου ελαττώνεται και το πλάτος της ταλάντωσης μειώνεται

$$\Delta q = \frac{|\Delta \Phi|}{R} = \frac{B \cdot \Delta A}{R} = \frac{5 \cdot 10^{-1} \cdot 2 \cdot 10^{-2}}{2} = 5 \cdot 10^{-3} \text{Cb}$$

$$\Delta A = \alpha \cdot x_1 = 0,2 \cdot 0,1 = 2 \cdot 10^{-2} m^2$$

Δ3. Αν δεν υπήρχε απόσβεση, το πλαίσιο θα έκανε α.α.τ. με ενέργεια

$$E = \frac{1}{2} K \cdot A^2 \quad (A = x_1) \quad \text{ή} \quad E = \frac{1}{2} 100 \cdot 0,1^2 \quad \text{ή} \quad E = 0,5J$$

Αυτή η ενέργεια είναι που εκλύεται ως θερμότητα στο περιβάλλον

Δ4. Ο αριθμός των περιστροφών του κυλίνδρου θα είναι :

$$N = \frac{x_{cm}}{2\pi r} \quad \text{ή} \quad x_{cm} = 2\pi r N$$

$$\text{Όμως: } x_{cm} = \frac{1}{2} a_{cm} t^2 \quad \text{Συνεπώς: } \frac{1}{2} a_{cm} t^2 = 2\pi r N$$

$$\text{Για } N=2 \text{ και } t=t_1 \text{ θα έχουμε: } \frac{1}{2} \cdot \frac{10}{3} \cdot t_1^2 = 2\pi \cdot 2 \cdot \frac{22,5}{6\pi} \quad \text{ή} \quad t_1^2 = 9 \quad \text{ή} \quad t_1 = 3s$$

Δ5. Η ταχύτητα του κέντρου μάζας υπολογίζεται από την σχέση :

$$v_{cm} = a_{cm} \cdot t_1 = \frac{10}{3} \cdot 3 = 10m/s$$

Η ταχύτητα του σημείου Α θα δίνεται από την σχέση:

$$\overline{v}_A = \overline{v}_{cm} + \overline{v}_{\gamma\rho(A)} \quad \text{ή} \quad v_A = v_{cm} + \omega r = 2v_{cm} = 20m/s$$